

Вестникътъ

Въ днешния вѣкъ, когато периодичниятъ печатъ оказва огромно влияние върху политическия, икономически и културенъ животъ на народите, ние сме свързани съ него така силно, че всѣкидневно, дори всѣкачасно си служимъ съ терминъ „вестникъ“, „списание“ или „периодиченъ печатъ“, безъ да се стараемъ да търсимъ тѣхния произходъ, смѣтайки ги отдавна установени въ нашия езикъ. Тѣ, обаче, съвсемъ не сѫ употребявани преди появата на нашия периодиченъ печатъ.

Терминътъ „вестникъ“ за означаване на периодиченъ листъ, излизашъ въ по-къси срокове, се установява у насъ твърде късно, едва въ 1848 г., съ излизането на „Цариградски вѣстникъ“. Преди това е билъ употребяванъ терминътъ „извѣстникъ“ вмѣсто „вестникъ“. Думата „извѣстникъ“ води началото си отъ „вѣсть“, новина. Първиятъ брой на Богоровия вестникъ „Бѫлгарски Орелъ“ (1846 г.) има подзаглавие: „Извѣстникъ граждансъ, търговски и книжовенъ“, а вториятъ му брой се нарича вмѣсто „Бѫлгарски Орелъ“, — „Бѫлгарски народенъ извѣстникъ“. Тукъ „известникъ“ има смисъла на периодиченъ листъ, на вестникъ. Това се пояснява и отъ една статия на В. Априловъ. Говорейки за книжовната дѣйност на Ив. Богоровъ, Априловъ пише: „Но Г. Андреевъ не сѣди празенъ по други прѣдмети. Тий дни видѣхми първийтъ му брой (нумеръ) на „Извѣстникъ“-а тъ му бѫлгарски, издаденъ въ Липиска 20 априлия сего года.“¹⁾

Въ 1848 г., обаче, терминътъ „извѣстникъ“ се измѣства отъ „вѣстникъ“. Добиването на гражданство въ бѫлгарския езикъ не на термина „извѣстникъ“, а на „вестникъ“ се дължи на руското влияние; възприетъ е употребяваниятъ въ Русия терминъ.²⁾

Думата „списание“ произхожда отъ „писание“ и е означавала отначало сбирка отъ разни написани нѣща. (Любословие или периодическо списание различъ вѣдѣний 1842 г.). Едва по-късно съ „списание“ се означава сбирка отъ статии, която излиза периодично.³⁾ „Периодиченъ печатъ“ е буквализътъ на общо употребявания терминъ въ Европа

¹⁾ сп. „Любословие“, кн. 21, год. II, 1846 г. стр. 140.

²⁾ В. Пундевъ: За наименованията въ период. ни печатъ (Вестникъ на вестниците, бр. 35, 24 май 1927 година).

³⁾ В. Пундевъ: За наименованията и пр.